

Mérk Nagyközség Képviselő-testületének

99/2013.(VI.27.) határozata

Mérk Nagyközség Helyi Esélyegyenlőségi Program elfogadásáról

A Képviselő-testület!

Mérk Nagyközség Helyi Esélyegyenlőségi Programját a melléklet szerint elfogadja.
melléklet:

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Mérk Nagyközség Önkormányzata

2013-2018

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	1
Bevezetés.....	1
A település bemutatása.....	2
Értékeink, küldetésünk.....	3
Célok.....	4
Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	4
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	5
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	6
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	7
Közműellátottság.....	10
Jelenleg megújuló energia felhasználást a településen már találhatunk –Napsugár Panzió.....	10
Csapadékvíz elvezetés.....	11
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	14
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	17
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	19
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	21
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	23
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	23
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	24
1. A HEP IT részletei.....	24
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése.....	24
A beavatkozások megvalósítói.....	24
Jövőképünk.....	24
Az intézkedési területek részletes kifejtése.....	25
3. Megvalósítás.....	31
A megvalósítás előkészítése.....	31
A megvalósítás folyamata.....	31
Monitoring és visszacsatolás.....	32
Nyilvánosság.....	32
Érvényesülés, módosítás.....	34
4. Elfogadás módja és dátuma.....	34

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Mérk Nagyközség Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Mérk nagyközség rangú, mintegy 2263 fő lélekszámú település. A helység Szabolcs-Szatmár-Bereg megye délkeleti részén a Mátészalkai kistérségben fekszik. A település terület 25,08 km².

Mérk a Nyírség déli peremén a Nyírség és az Ecsedi láp határán húzódik meg. Mérk nagyközség Mátészalkától 22 km-re, Nyíregyházától mintegy 60 km-re fekszik. Közúton a 471-es főútról Mátészalkánál D-re fordulva Vállaj irányába, a 4918 sz. alsórendű úton érhető el, amely Vállajnál folytatódik a román határon túl Csanálos-Nagykároly felé.

Szomszédos települései észak felől indulva az óramutató járását követe Tiborszállás, Vállaj (Ágerdőmajor), Terem (Nagyfenék) és Fábiánháza települések (Mérk elhelyezkedését az 1. ábra szemlélteti).

1. ábra: Mérk település elhelyezkedése

Mérk nagyközség földrajzilag két eltérő arculatú tájegység a Nyírség és a Szatmári síkság határán terül el. A Szatmári síkság a Tisza és mellékfolyói által feltöltött alacsonyabb térszínű alluviális síkság.

A Nyírség homokbuckás vidéke a Szatmári síkságnál 20-50 m-rel nagyobb átlagos tengerszintfeletti magassággal rendelkezik. A szélbarázdák, garmadák és maradékgerincek nagyon változatosá teszik a tájat. A homokbuckák magassága a 15-20 m-t is elérhetik. A folyószabályozásokig a Szatmári síkság egy lápos, mocsaras térszín volt. A lecsapolási munkálatok után a táj képe megváltozott, levágott folyókanyarulatok, vízelvezető csatornák tagolják a felszínt. A régi lápvidék maradványa az Ecsedi láp ma természetvédelmi terület.

Mérk a Nyírség déli peremén a Nyírség és az Ecsedi láp határán húzódik meg. Felszínének kialakulásában a két tájegység nagy folyóinak (Tisza, Szamos, Kraszna) ismétlődő áradásai és hordalékterítéseinek felöltése jellemzi a Felső-Tisza-vidék (Szatmár-Beregi síkság és a Rétköz) síkságait.

A Kraszna magyarországi vonalát követve időnként magas talajvízű alacsony-ártéri síkság jellegű hullámtér húzódik, melyet fiatal nyers öntéstalajok borítanak. Ezekon a területeken gyakori a rét és a legelő, melyek itt többnyire nyáron át is zöldek maradnak. Mellettük láp és ligeterdők csoportjai foglalnak el tetemes területeket, főleg füzes, nyáras, alárendelten szil-kőris-tölgy társulásokkal. Itt egyenlő arányban találunk lecsapolt és lecsapolatlan síkláp talajokat, lápos réti, réti öntés és réti talajokat. Ezekon is többségében szántóföldi művelés uralkodik, rétekkel-legelőkkel, az egykori láperdők és tőzeges síklápok maradványaival tagolva, főleg Nagyecsedtől DK-re, az egykori Ecsedi-láp helyén.

A település története, legendái

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

A község 1299-ben tűnt fel bizonyos Miklós birtokaként. Az egy évvel később kiállított oklevél arról értesít, hogy Ákos nb. István országbíró e települést leányának adományozta. 1318-ban I. Károly király az Ákos nemzetségből hűtlenségük miatt elvette és a Gut-Keled nb. Bátori Bereck fia Jánosnak adta. Ettől kezdve az ecsedi vár tartozékaként az uradalom sorsában osztozott. 1613 után az erdélyi fejedelmek (Bethlen, majd Rákóczi György) birtoka lett, II. Rákóczi Ferenc halála után leánya, Júlia kezével Aspremont gróf kapta meg, így megmenekült az elkobzástól.

1724-ben Károlyi Sándor az Aspremont családtól megvette a birtokot, 1772-ben svábokat telepített be és ettől kezdve 1945-ig a Károlyiak nagykárolyi uradalmának része volt. A századforduló után a XVIII. századi német telepítésű község markánsan megőrizte kulturális különültségét, de az asszimiláció erőteljesen megindult.

A Trianoni békeszerződés a községet a nagykárolyi vonzaskörzetből kiszakította. Az új vonzaskörzet a Mérktől 22 km távolságra lévő Mátészalka és Nyírbátor nagyközségek lettek. Ez időponttól számítható a sváb kultúra hanyatlása, hiszen a sváb települések (Csanálos, Fény, Börvely) Romániához kerültek. A zárt sváb települések területi egysége felbomlott.

Az I. világháborúban a nagyközségből 26 fő halt hősi halált. A II. világháborút követően a településről közel 300 főt hurcoltak el az un. "málenkij robotra" a Szovjetunióba sváb származásuk miatt. Ez az az időszak, amikor tömeges névváltozási kérelmek voltak, pl: Reszlerből Révész, Linzenboldból Losonci, Schreckből Somogyiak stb. lettek.

Az 1960-as TSZ szervezés zökkenőmentesen ment végbe, aminek az a magyarázata, hogy a sok megpróbáltatást átélte svábság nem kívánt újabb megpróbáltatásokat átélni.

A község 1990. évi közigazgatási besorolása: Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében független polgármesterrel és független képviselő-testülettel rendelkező nagyközség.

Legenda

Egy régi már-már elfelejtett legenda szerint Báthori Gábor seregével a török ellen vonult. Vonulásukat egy félelmetes sárkány próbálta megakadályozni, amit csak úgy lehetett elhárítani, ha valaki megvív a sárkánnyal. Báthori Gábortól megkérdezték, hogy ki mérsz-e állni ellene? A válasz: merek. Ahol ez a szó elhangzott, azon a helyen később egy falu keletkezett, neve a merek szóból Merk, majd Mérk elnevezéssel állandósult.

A legenda szerint a vitéz először a vállán sebesítette meg a sárkányt, azon helyen Vállaj község jött létre. Majd legyőzve a sárkányt, tetemét a csalánosba dobta, itt lett Csanálos község.

Címer

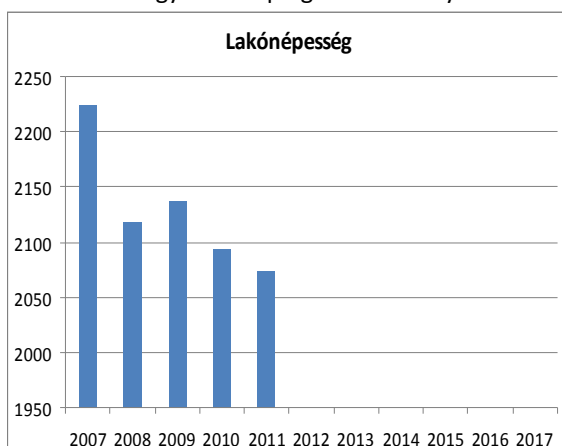
A címer azt a pillanatot ábrázolja, amikor a bátorság próbájaként, a vitéz párbajra készül a sárkány ellen. A Képviselő-testület ezt a pillanatot örökített meg címerként, örök időkre az utókor számára.

Zászló

Fehér alapú zöld-arany farkas fogazatú keretű, melynek a közepén helyezkedik el a címer. A zászló felső sarkában zöld, az alsóban arany bojtjal.

Népesség:

Mérk lakónépessége évről évre csökken, az utóbbi időben történt némi javulás, ami annak tudható be, hogy határ menti település vagyunk, ezért a honosított magyar állampolgárok lakóhelyet létesítenek településünkön.

A lakónépesség fogyásából következik, hogy a népsűrűség is folyamatosan csökken, jelenleg 154,1 fő/km².

A településre jellemző népességcsökkenés több tényezőből fakad, egyrészt a születések és halálozások, másrészt a migráció negatív egyenlegéből.

Álláslehetőségek hiányában elsősorban a fiatalok és a képzetesebb munkavállalók költöznek el a településről. Mind a szakképzett, mind a szakképzetlen fiatalok jelentős hányada hagyja el az országot, és vállal rövidebb vagy hosszabb távra munkát külföldön.

Értékeink, küldetésünk

Az esélyegyenlőség minden ember számára fontos érték. Megléte segíti, hogy mindenkinek esélye legyen jó minőségű szolgáltatásokra, az esélyegyenlőtlenséggel küzdő emberek előnyben részesítését az élet minden területén, függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékossgal él, milyen a származása vagy az anyagi helyzete. Az esélyegyenlőség biztosításával fontos feladatnak tartjuk a társadalmi szakadékok megszüntetését és az összetartozás megerősítését. Településünkön a legnagyobb probléma a munkanélküliség, az ebből fakadó szociális és gazdasági hátrányok leküzdése, illetve, hogy elég nagy számban költöznek el a fiatalok a településről.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Mérk település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,

a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,

a diszkriminációmentességet,

szegregációmentességet,

a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
 - a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
 - a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
 - a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
 - a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
 - az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
 - a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
 - a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nkntv.)előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

A Képviselő- testület a helyi szabályozási tevékenysége során az esélyegyenlőségi szempontokat is figyelembe veszi.

Mérk Nagyközség Önkormányzatának 7/2012.(X.09.) önkormányzati rendelete A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról a következő szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátásokat biztosítja:

- aktív korúak ellátása
- lakásfenntartási támogatás
- átmeneti segély
- temetési segély

Természetben nyújtott támogatás:

- köztemetés

Személyes gondoskodást nyújtó ellátások:

Az önkormányzat az arra rászorultak részére az alábbi személyes gondoskodást nyújtó ellátási formákat biztosítja:

- étkeztetés

Az önkormányzat társulási megállapodással létrehozott szociális intézmény útján biztosítja:

- házi segítségnyújtás
- családsegítés
- jelzőrendszeres házi segítségnyújtás

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Mérk Nagyközség Önkormányzata rendelkezik

- Közoktatási Esélyegyenlőségi Intézkedési Tervvel, melyet a Képviselő –Testület a 117(2008. (XII.18.) KT. határozatával fogadott el.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

- Mérk Nagyközség Önkormányzata a Szatmári Kistérségi Szociális Alapszolgáltatási Társulás keretében biztosítja a szociális alapellátásokat, melyek a következők: étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, időskorúak nappali ellátása. Ezek a szolgáltatások kiterjednek Nagyecsed város, Mérk nagyközség,

Fábiánháza, Tiborszállás, Vállaj, Győrtelek, Rápolc, Ökörítőfülpös, Géberjén és Fülöpösdaróc községek közigazgatási területére.

- Nagyecsed, Tiborszállás, Mérc, Vállaj, Fábiánháza önkormányzatai a hatékonyabb, szakszerűbb és költséghatékonyabb működés érdekében a bölcsődei feladat közös megszervezésében állapodtak meg és ebből a célból társulási megállapodással intézményi társulást hoztak létre, Szatmári Kistérségi Bölcsődei Intézményi Társulás névvel, nagyecsed-i gesztorsággal és székhellyel.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adatai kimutatása

A helyzetelemzés alapját szolgáló statisztikai adatokat a TEIR adatbázisból, valamint a helyi nyilvántartásokból gyűjtöttük össze. Továbbá adatot szolgáltatottak az önkormányzati intézmények vezetői, illetve tapasztalataikat is megosztották a kidolgozás folyamán.

Azoknál a fejezeteknél, ahol nem áll rendelkezésre aktualizált, elérhető adat, ott a KSH 2001. évi népszámlálás adataiból indultunk ki.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A mélyszegénység viszonylag új keletű jelenség az emberiség történelmében; a XX. században jelent meg először. Azokat a közösségeket, amelyek mélyszegénységbe süllyedtek a nagyon alacsony iskolázottság és foglalkoztatási ráta, erős települési, lakóövezeti térségi koncentráció és szegregáció, az ezekből következő súlyos szociális deficit és a hátrányos társadalmi helyzet újratemelődének nagyon nagy valószínűsége jellemzi. A mélyszegénység többdimenziós jelenség, amely megmutatkozik többek között a nagyon alacsony képzettségben és foglalkoztatottságban, az ebből következő súlyos megélhetési zavarokban, kihat a lakhatási, táplálkozási körülményekre, az érintettek egészségi állapotára, stigmatizál és kirekesztéshez vezet. Hazánkban a mélyszegénység fogalmát gyakran azonosítják a cigánysággal, holott a mélyszegénység nem egyértelműen bőrszín függő. Bár kijelenthető, hogy a mélyszegénységben élők nagy része cigány származású. A mélyszegénységből való kitörés rendkívül nehéz, mondhatni lehetetlen. A helyzetüket az is rontja, hogy rendkívüli elszigeteltségben élnek mind társadalmilag, mind gazdaságilag. Ebben nagy szerepe van az infrastruktúra fejletlenségének.

A településen 1998 óta működik Cigány kisebbségi Önkormányzat.

A működő helyi Cigány Kisebbségi Önkormányzat állásfoglalása alapján a község lakosságának 30-33% roma, ami mintegy 620-700 lakost jelenthet.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A jövedelmekre, átlagkeresetekre vonatkozó statisztikai adatok települési szinten nem állnak rendelkezésre, azonban elmondható, hogy az átlagnál rosszabb jövedelmi helyzet jellemző a településre. Bár az utóbbi években csekély mértékben növekedett az egy főre jutó havi nettó jövedelem, még mindig jóval az országos és megyei értékek alatt marad. A településen élő munkanélküli emberek között nagy arányban fordulnak elő alacsony iskolai végzettségűek, megváltozott munkaképességűek és a romák. A munkaerőpiacra jutás fő akadályai: az alacsony iskolázottság, a tartós munkanélküli létből fakadó motivátlanság, és a társadalmi előítéletek megléte

A magyarországi romák kétségkívül az ország legkiszolgáltatottabb társadalmi csoportjai közé tartoznak. A roma népesség négyötöde él létminimum alatt, többségük társadalmi és fizikai értelemben is szegregált, vagy szegregálódó településeken, településrészekben. Településünkön nincsenek szegregátumok. Lakáskörülményeik évtizedekre vannak a magyarországi átlagtól, oktatási és munka-erőpiaci esélyeik jóval alacsonyabbak a nem romákénál, egészségügyi helyzetük katasztrofális.

A szociális létbizonytalanság mellett a kirekesztettség a legtöbb roma közös jellemzője, és e két jellemző együtthatója az a kilátástalan élethelyzet, amely jó eséllyel egész életükben távol tartja őket a társadalmi fősodortól.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

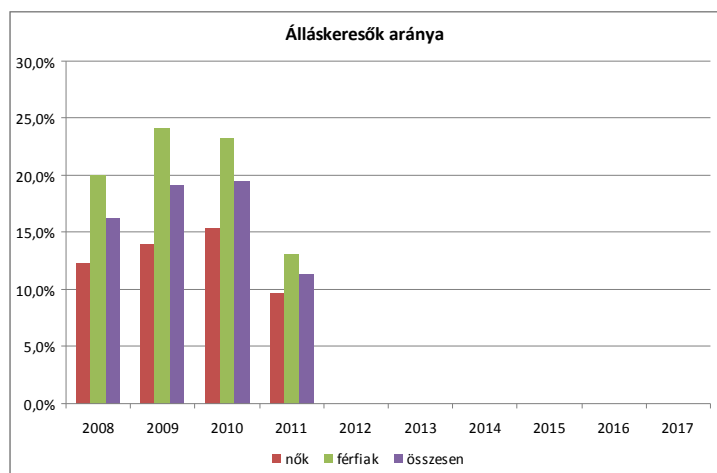
A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a MötV-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

A népesség gazdasági aktivitás szerint a 2011-es évben

2011	<i>Foglalkoztatott</i>	<i>Munkanélküli</i>	<i>Inaktív kereső</i>	<i>eltartott</i>	<i>együtt</i>
<i>Férfi</i>	251	95	379	263	988
<i>Nő</i>	229	64	612	236	1141

Az a táblázatból is kiderül a férfi lakosság körében a 2011-es évben 37%-os volt a munkanélküliség, míg a nők körében ez a mutató 28%-os.

A táblázatból az derül ki, hogy az utóbbi években csökkent az álláskeresők aránya. Az inaktív emberek között nagy arányban fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek és a megváltozott munkaképességűek.

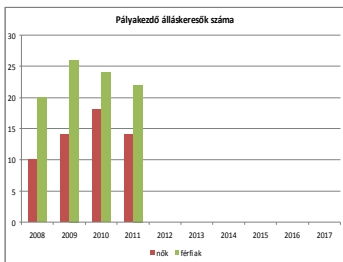
b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

Általános iskola 8 osztályánál kevesebb végzettséggel rendelkező nyilvántartott álláskeresők száma évekre lebontva:

ÉV	FŐ
2008	117
2009	37
2010	35
2011	24

A 8 osztálynál kevesebb végzettséggel rendelkezők száma az elmúlt években csökkent. Arányuk magasabb az idősebb korosztályban. A felnőtt oktatásban való részvétel nem igazán jellemző.

A pályakezdő állás keresők számát a következő táblázat mutatja:

Ennél a táblázatnál is az figyelhető meg, hogy 2011-ben csökkent a pályakezdő állás keresők száma a 2010-es évhez képest, viszont 2010-ben magasabb volt, mint a korábbi években.

c) közfoglalkoztatás

A közfoglalkoztatás keretein belül a legnagyobb foglalkoztató az Önkormányzat. Az aktív korú lakosság 25-30%-át foglalkoztatja éves szinten.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

Közlekedés szempontjából a munkalehetőségekhez történő hozzáférés a környező települések irányában nem biztosított. Nem igazodik a közlekedési eszközök elérhetősége a munkaidővel. A vasúti közlekedésünk egyáltalán nincs, mivel a legközelebbi vasútállomás Tiborszálláson található, ahova sajnos tömegközlekedési eszköz egyáltalán nem jár.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

Településünkön a képzéseket és a továbbképzéseket a helyi Munkaügyi Központ biztosítja és bonyolítja le.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

Nem releváns

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Nem tapasztaltunk még hátrányos megkülönböztetést.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A Képviselő-testület a szociális ellátások helyi szabályozásáról szóló 7/2012(X.09)rendeletében az alábbi ellátásokat biztosítja:

- aktív korúak ellátása - rendszeres szociális segély
- aktív korúak ellátása – foglalkoztatást helyettesítő támogatás
- átmeneti segély
- temetési segély
- köztemetés
- közgyógyellátás

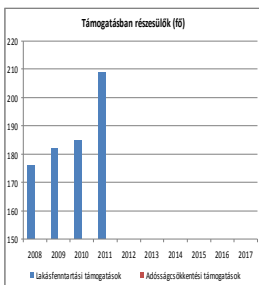
Természetben nyújtott ellátásként az aktív korúak ellátását illetve átmeneti segílyt különösen a tankönyv költség támogatására, közüzemi díjak támogatására, gyermekintézmények térítési díjának támogatása, élelmiszercsomag és gyógyszerköltség támogatása céljából lehet biztosítani.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

A településen szociális bérlakás 4 db van. A településen a lakásállomány 2013-ban 817, az elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma elenyésző. Az elmúlt években nőtt azon lakóházak száma, ami üresen áll, ami egyrészt az elvándorlásnak másrészt a természetes fogyásnak köszönhető. A településen hajléktalan nem él. A településre jellemző problémák egyike a közműdíj- illetve lakáshitel tartozások. Ebben próbál meg segíteni a település a lakásfenntartási támogatással.

A település lakásállományának felszereltsége megfelelő. Az országos átlaghoz képest a lakásnagyság és a szobaszám szerinti mutatók is megfelelőek. Az egy lakásra jutó lakószám az átlaghoz képest magas. A lakások ellátásánál hiányzik a szennyvízelvezető csatornahálózat.

A település lakóterületei telekméretük és beépítési jellegük szerint falusias lakóterületek. Az építmények funkciója és a telkek használata szerint a lakótelkek falusiasak. Leginkább a falusias álló beépítési mód a jellemző, a telkek nagysága zömében 1500 m², de nem ritka az óriás telek (4000-5000 m²) sem. A lakóházak jellemzően földszintesek, esetenként tetőtér beépítéssel.

A táblázatból jól látható, hogy az utóbbi években nőtt azoknak a száma, akik ezt a támogatási formát igényelik, ami sajnos annak tudható be, hogy a jövedelem csökken, és ez által beleférnek a támogatási rendszerbe.

Közszolgáltatások:

A lakosság számára a közszolgáltatások nagy része helyben, másik része a járási központban, vagy a megyeszékhelyen érhető el. Az esélyegyenlőség szempontjából legfontosabb közszolgáltatások biztosítottak a településen. Közoktatási intézményi feladatokat, úgy mint óvodai nevelést és az általános iskolai oktatást helyben látja el a község. A feladatok közül a legtöbb gyereket érintő ellátás helyben hozzáférhető, vagy a kistérségi központ által fenntartott pedagógiai szakszolgálat szakemberei biztosítják.

Közműellátottság

A településen a közművek kiépítése az elmúlt években jelentős fejlődésen ment keresztül, mivel a víz-, gáz-, és villamos energiaellátáson túlmenően folyamatosan kiépült a hírközlés valamennyi (kábel-tévé, vonalas telefon) vételi lehetősége.

Villamos energia ellátás

Az E.On Tiszántúli Áramszolgáltató Rt. adatszolgáltatásai szerint a települést 13 db 20/0,4 kV-os TR látja el villamos energiával. A villamos hálózatok főleg légvezetékekkel vannak kialakítva, melyeket légkábelre, illetve földkábelre építenek át. A meglévő TR állomások tovább bővíthetőek. A kisebb átlagos fejlesztéseket a TR állomások jelenlegi állapotukban is elviselnek. TR cserével további bővíthetőségek hajthatóak végre. Nagyobb igények kielégítésére kell újabb TR állomást telepíteni.

Földgázellátás

A gázellátásban részesülő háztartások száma ~498 db.

2012. évben a településen lévő lakások fűtésére, tüzelésére jellemző adatok:

- gáz: 40 %,
- fa, szén: 55 %,

- villany: 5 %

Viszont a lakosság az utóbbi években leginkább a fatüzelést részesíti előnyben, a gázfűtés költségessége miatt. Ezért az önkormányzat a fatüzelés mellett előnyben kívánja részesíteni az alternatív fűtési technikákat, mint a pellettel vagy a brikettel való fűtést. Fontos a lakosság szemléletformálása, a személyes példamutatás.

Jelenleg megújuló energia felhasználást a településen már találhatunk –Napsugár Panzió.

Csapadékvíz elvezetés

A településen nyílt és zárt rendszerű csapadékvíz - elvezető hálózat valósult meg, mely szakszerű karbantartás mellett képes a területre hulló csapadék elvezetésére. A zárt csatornák összes hossza 1.200 fm, a burkolt nyílt elvezető árkok 4.750 fm, és a földmedrű csatornák hossza 19.050 fm. A csapadékvizek részben elszikkasztásra részben, pedig belvízelvezető csatornákon keresztül a Krasznába jutnak.

Telefonhálózat

GSM rendszerű telefonhálózat van a településen, légkábeles vezetékes és földkábeles kialakítással. A településen a T-mobile, Pannon állomások jól, a Vodafone állomások gyengén foghatóak.

Kábeltévé hálózat

A kábeltévé hálózat kiépítése nemrég történt meg, melyet az Invitel Szolgáltató üzemeltet.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Nincs a település külterületén lakóház.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Nincs a településen szegregátum.

a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)

c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Szociális és egészségügyi téren a településen a háziorvosi, iskolaorvosi és fogorvosi ellátás megoldott. A településen Ápoló-Gondozó-Otthon, labor és Védőnői Szolgálat is megtalálható.

A háziorvosi, iskolaorvosi ellátás, valamint ügyeleti szolgálat vállalkozói szerződés szerint történik a településen. Az épület, amelyben mindezek működnek önkormányzati tulajdon, így itt is tervezik az akadálymentesítés, fűtés- és épületkorszerűsítés megoldását.

A település központjában a Hunyadi utcán egy gyógyszertár is üzemel.

A családsegítő és gyermekjóléti szolgálat a Szatmári Kistérség Szociális Alapszolgáltatási Központoz tartozik. Jelenleg a társulás működteti a jelzőrendszeres házi segítségnyújtást. Ebben a rendszerbe jelenleg 8 fő van bekapcsolva.

A településen az időskorúak és rászorultak ápolására, gondozására egy 220 férőhelyes Ápoló-Gondozó-Otthon működik. Az otthon fenntartója a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzat.

b) prevenciós és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez) való hozzáférés
A prevenciós tevékenységet a védőnői szolgálat biztosítja. A lakosság számára biztosított a gyermekkor kötelező szűrésekhez való hozzáférés. A kötelező szűrővizsgálatokon túl a védőnőnk által lehetőség van a méhnyakrák szűrésre is helyi szinten a 2012-es év második felétől.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Nem releváns

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az Önkormányzat biztosítja a közétkeztetést, amely megfelel az érintett korosztály egészséges étrendjére vonatkozó elvárásoknak

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Mérk - Vállaj Nemzetiségi Sport Egyesület

2007-ben alakult a megyei III. osztályú labdarugó szakosztály, amely mára a Megye II. osztályában a 3. helyet érte el. A labdarugást szerető fiatalok sportolási lehetősége itt biztosított.

Mérk Kinizsi SE

A Mérk Kinizsi Sportegyesület 2004 márciusában alakult meg. Az egyesületen belül működik az **Erőemelő Szakosztály**. Mérk községben az erőemelés 1985-ben kezdődött. 1988-ban a nagyközség vezetése úgy döntött, hogy a kultúrház egyik termét átalakítják edzőteremmé. A teremben az addig használt eszközök egy sarokban elfértek. Beindult az emberi fantázia, és elkészültek a különböző kondicionáló gépek, melyeknek nincs párja az országban. Érdekesség az a lábizom-fejlesztő, melynek ellensúlya három csatornafedél. Az eszközök folyamatosan bővültek, napjainkra a felszerelés kielégítő. Az edzőterem látogatottsága folyamatosan nőtt, kevés fiú van a községben aki nem próbálta ki a súlyzókat. Kialakult egy csapat mely szerette volna összemérni erejét másokkal. Szerencsére elterjedtek a falu- és városnapok, ahol az erős emberek versenye látványos műsorszámként szerepelt. Az itt elért sikerek hatására 2002-ben a csapat benevezett a Magyar Erőemelő Szövetség által szervezett versenyekre. A hosszú, kitartó munka meghozta az eredményeket.

A **Mérk Kinizsi SE** csapata az országos ranglistán évek óta folyamatosan haladt előre. 2011. évben az erőemelő csapat I. helyezést ért el.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor
Nem volt még tapasztalható hátrányos megkülönböztetés a településen.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

Nem volt még tapasztalható pozitív diszkrimináció sem a településen.

A személyes szolgáltatást nyújtó szociális szolgáltatások a Szatmári Kistérségi Alapszolgáltatási Központ Nagyecsed társulási formában működik.

A szolgáltatások a következők: a házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, családsegítés, gyermekjóléti szolgálat.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai

A közösségfejlesztés rendkívül fontos az emberek közösségek gondolkodásmódjának, szemléletének formálásában, mely által fokozatosan képessé válnak az önállóságra, a fejlődésre, az önmegvalósításra.

A közösségi élet színterei sokrétűek, munkahelyek, templomok, önkormányzati intézmények, civil szervezetek.

A település működik könyvtár. A könyvtár jelenlegi állományegysége 11933 db. a könyvtárhasználók száma havonta átlagosan 200 fő, ebből 14 éven aluli 150 fő. A kölcsönzött dokumentumok száma havonta átlagosan 70 db könyv. Két számítógép segítségével lehetőség van az internet használatára is. Multifunkcionális géppel is rendelkezünk, ami lehetővé teszi a nyomtatást és fénymásolást.

Mérk Nagyközség területén működő civil szervezetek:

- Jövőért Alapítvány,
- Lilaakác Nyugdíjas Klub,
- Szent Hubertus Vadásztársaság,
- Mérki Diákok Szövetsége,
- Önszerveződött cigány hagyományőrző együttesek
- Mérk – Vállaj Nemzetiségi Sport Egyesület
- Mérk Kinizsi SE

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

A településen nem jellemzőek az etnikai csoportok. A kis létszámú roma kisebbség a község többi lakójával összhangban él, nincsenek etnikai konfliktusok.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

Nem jellemző az adományozás és az önkéntes munka sem.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A településen óvodába és iskolába járó gyermekeknek különféle juttatásokat biztosít a helyi CNÖ. Ezeket a támogatási formákat előzetes egyeztetés előzi meg a Nagyközségi Önkormányzat képviselő-testületével, óvoda-és iskolavezetővel. Például ingyenes tanévközdési csomag, közös gyermeknap, mikulásnap. CNÖ saját rendezvényeihez az Önkormányzat

Együttműködési Megállapodás alapján helyszínt, gépjárművet és egyéb szükséges segítő kellékeket szolgáltat igény szerint.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

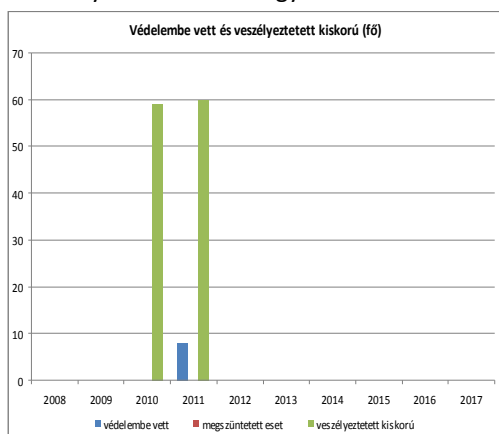
A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Alacsony iskolázottság	Képzések
Rossz egészségügyi helyzet	Szűrések szervezése, népszerűsítése
Munkanélküliség	Munkahely teremtés

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

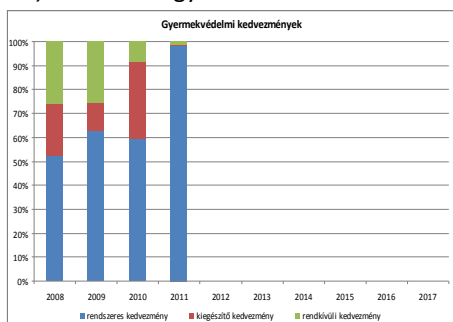
4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete
Az állandó népesség 2011-ben 2263 fő ebből a kiskorúak száma 395 fő, ami azt jelenti, hogy a népesség 17%-a kiskorú. A védelembe vett gyermekek száma 2011-es évben jelentkezett először, majd a 2012-es évben számuk tovább emelkedett.

A veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma 2010-ben 59 fő, 2011-ben pedig 60 fő.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

A statisztikai adatok alapján 2008-ban volt a legmagasabb a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesültek száma. Azonban a 2011-ben a kiegészítő és rendkívüli támogatásban részesültek száma igen alacsony.

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

Településünkön 15 fő az, aki saját jogán kapja az ellátást.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

Nem magyar állampolgár csak a 2012-es évben jelentkezett mind az iskolában, mind pedig az óvodában, csupán egy-egy fő.

4.2 Szegregált, teleszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Nem releváns.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

A településen egy védőnő látja el a védőnői teendőket. A védőnői státusz évek óta be van töltve, betöltetlen álláshely nincs.

A védőnői teendők közé tartozik

- a várandós anya gondozása
- újszülött gyermekágyas gondozás
- -csecsemő gondozás
- kisdéd gondozás
- kisgyerek gondozás

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

Gyermekorvosa nincs a településnek.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Mérk a Szatmári Kistérségi Bölcsőde társulás tagja. Mivel a 0-3 éves gyermekek felügyelete megoldott, ezért a bölcsői szolgáltatást a helyi lakosok nem veszik igénybe. A helyi óvodában speciális szaktanácsadás, illetve a gyermeknevelést segítő ellátás működik. Célja a családi nevelés segítése, a kisgyermek optimális fejlődéséhez szükséges hiányosságok pótlása, a szülők támogatása,

d) gyermekjóléti alapellátás

A gyermekjóléti alapellátást a Szatmári Kistérségi Szociális Alapszolgáltatási Központ szervezi. Szolgáltatást nyújt a jelzőrendszeren keresztül érkezett, illetve önként jelentkezettek részére.

A gyermekjóléti szolgálat által alapellátás keretein belül gondozott kiskorú gyermekek száma 2010-ben 19 fő, míg 2011-ben számuk többszörösére nőtt, 34 fő.

e) gyermekvédelem

A gyermek testi és lelki egészségének, családban történt nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését szolgálja a gyermekvédelem. A gyermekvédelem középpontjában a jelzések állnak.

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

Mérken nincs családok átmeneti otthona és anyaotthon, melyeket krízishelyzetben igénybe tudnának venni az arra rászorulóknak. Így a település lakóinak az alábbi intézmények nyújtanak menedéket:

Szent Illés Szeretetotthon és Menedékház Családok Átmeneti Otthona : (Hodász, 25 férőhely- 7 szoba)

Az ország egész területéről helyeznek el rászorulókat várólista alapján. Jelentkezni telefonon, személyesen, írásban lehet, egyéni kérelem alapján, családsegítő, gyermekjóléti szolgálat ajánlásával fogadnak.

Dél-nyírségi Szociális és Gyermekjóléti Központ Nagykálói Intézményegység CSAO: (Nagykálló, 24 férőhely-7 szoba)

Nagykállóból és a hozzá tartozó településekről (Bököny, Érpatak, Geszteréd, Kállósején, Újfahértó) helyeznek el rászorulókat várólista alapján. Krízishelyzetben, szabad férőhely esetén a megyéből is fogadnak.

Óltalom Szeretet Szolgálat Családok Átmeneti Otthona: (Nyíregyháza, 36 férőhely-7 szoba)

Kizárólag Észak- Alföldi Régió területéről helyeznek el rászorulókat várólista alapján (várandós nőket is). Jelentkezni telefonon, írásban vagy személyesen lehet, egyén. Kérelem alapján, gyermekjóléti szolgálat ajánlásával fogadnak.

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

A 2013-as évben az általános iskolás gyerekek 2 hetes napközis táborban vehetnek részt.

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei) ingyenes tankönyv

A gyermekétkeztetést az Önkormányzat biztosítja. Mivel egyre több a mélyszegénységben élők száma, így egyre többen veszik igénybe az iskolában az étkezést. 2013-ban az Önkormányzat pályázat keretén belül biztosítja a gyermekvédelmi kedvezményben részesülők számára a nyári egyszeri meleg étkezést is, melynek kihasználtsága 100%-os.

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

Nem tapasztalható

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

Az önkormányzat a törvény adta eszközeivel, lehetőségeivel alkalmazza a pozitív diszkriminációt.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

A településen élő összes hátrányos helyzetű gyermekek/tanulók száma 2012-ben 205 fő

A településen élő összes halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek/tanulók száma 2012-ben 140 fő

Óvodás korú hátrányos helyzetű gyermekek száma 2012-ben 49 fő

Óvodás korú halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma 2012-ben 34 fő

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

Településünkön éveken át segítette a gyermekek helyzetét a Demján Sándor Alapítvány(ösztöndíj, laptop, táboroztatás).

Az óvodánkban, iskolánkban a kistérségi központ által fenntartott pedagógiai szakszolgálat szakembere heti 1 alkalommal biztosítja a gyermekek szűrését.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregáció

Nincs ilyen a településünkön.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések
Nincs ilyen adat.

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Településünkön éveken át segítette a gyermekek helyzetét a Demján Sándor Alapítvány(ösztöndíj, laptop, táboroztatás)

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Magas a HH és a HHH tanulók létszáma	Szülők képzése, támogatása
Tanulói létszámhiány	A környező településekről a gyermekek bevonása a helyi iskolába

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

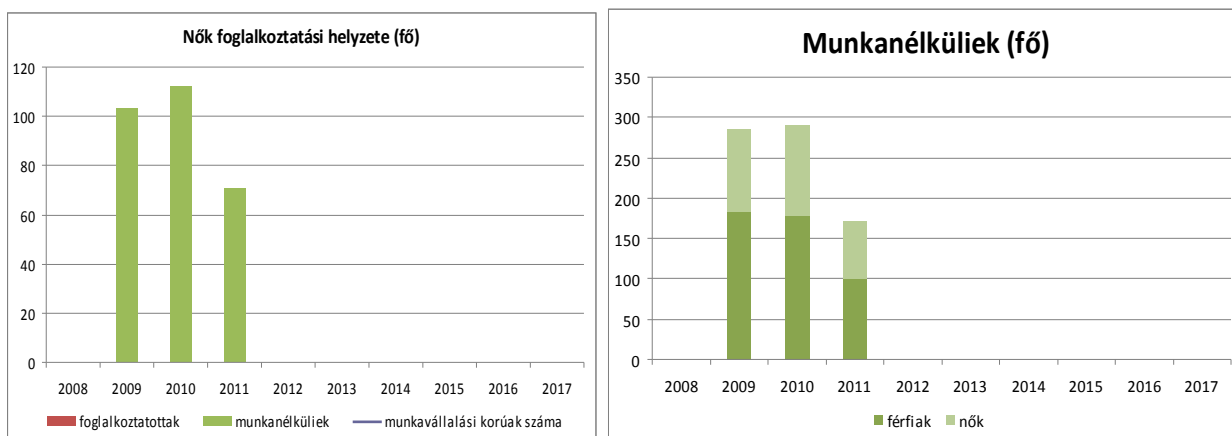
5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A népesség nemek szerinti megoszlása a népességen belül helyi szinten is jól mutatja, hogy a nők átlagosan magasabb életkort élnek, mint a férfiak.

Tapasztalataink szerint a nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak a gyesen lévő kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt, az alacsony iskolai végzettségűek, a 45 életévet betöltötték és a pályakezdők a szakmai tapasztalat hiánya miatt.

A Munka Törvénykönyve és az Alaptörvény tiltja a nemek közti hátrányos megkülönböztetést. A veszélyeztetett korcsoportba tartozó nők foglalkoztatása különös figyelmet és támogatást igényel.

A táblázatból jól látható, hogy magasabb a női munkanélküliség.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A munkanélküli, és leginkább a tartós munkanélküli nők általában több foglalkoztatást segítő programban, képzésben vesznek részt. Sokan közülük többféle képesítéssel rendelkeznek, azonban a tények azt mutatják, hogy a foglalkoztatás terén ez nem nyújt tényleges segítséget számukra. A megszerzett tudást nem tudják hasznosítani megfelelő munkaerőpiaci háttér nélkül, a képzéseken elsajátított szakmákra nincs szükség, emiatt csökken a képzések iránti érdeklődés.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A helyi védőnői szolgálat már várandós korban kezdi meg a gyerekgondozással kapcsolatos ismeretek átadásával. A védőnők tevékenységük során újszülött gyermekágyas gondozás, csecsemő gondozás 0-1 éves korig, kisded gondozás 1-3 éves korig, kisgyerekek gondozás és ápolás 3-6 éves korig, tisztasági vizsgálatok, kötelező szűrővizsgálatok elvégzésével segítik a kisgyermekes anyákat. A családtervezéssel kapcsolatos felvilágosítás már az iskolában elkezdődik.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A gyermekvédelmi, szociális szolgáltatások, a védőnői hálózat és a rendőri tevékenység eredményeként több esetre derül fény, de jellemzően az erőszak jó része a családban marad.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

Mérken nincs családok átmeneti otthona és anyaotthon, melyeket krízishelyzetben igénybe tudnának venni az arra rászorulókat. Így a település lakóinak az alábbi intézmények nyújtanak menedéket:

Szent Illés Szeretetotthon és Menedékház Családok Átmeneti Otthona : (Hodász, 25 férőhely- 7 szoba)

Az ország egész területéről helyeznek el rászorulókat várólista alapján. Jelentkezni telefonon, személyesen, írásban lehet, egyéni kérelem alapján, családsegítő, gyermekjóléti szolgálat ajánlásával fogadnak.

Dél-nyírségi Szociális és Gyermekjóléti Központ Nagykalói Intézményegység CSAO: (Nagykálló, 24 férőhely-7 szoba) Nagykállóból és a hozzá tartozó településekről (Bököny, Érpatak, Geszteréd, Kállósemjén, Újfehértó) helyeznek el rászorulókat várólista alapján. Krízishelyzetben, szabad férőhely esetén a megyéből is fogadnak.

Oltalom Szeretet Szolgálat Családok Átmeneti Otthona: (Nyíregyháza, 36 férőhely-7 szoba)

Kizárólag Észak- Alföldi Régió területéről helyeznek el rászorulókat várólista alapján (várandós nőket is). Jelentkezni telefonon, írásban vagy személyesen lehet, egyén. Kérelem alapján, gyermekjóléti szolgálat ajánlásával fogadnak.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Önkormányzati képviselő-testületi tagok tekintetében a nők számában növekvő tendencia érvényesül, 2006-tól egy nő, míg 2010-ben háromra nőtt a nők száma.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

- Életvezetési workshop, önellátásra, öngondoskodásra való készségek fejlesztése a TÁMOP 5.3.1-09/2-2010-0024

„Együtt az úton! – Közösségi felzárkóztatás a mélyszegénységben élők integrációjáért Nagyecsed mikro-térségében „ című program keretében valósul meg.

- Baba mama klub

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Kevés a szakképzettek száma	Képzések, szakképzések szervezése
munkanélküliség	Munkahely teremtése
Rossz egészségügyi állapot	Szűrővizsgálatok szervezése, egészséges életmódváltás, tanácsadás

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Mérken jellemző demográfiai folyamatokat az alábbiak jellemzik: növekszik az átlagéletkor, és a nők hosszabb ideig élnek. Az ENSZ egészségügyi szervezetének (WHO) 2008-as adatai szerint a nők várható átlagos élettartama 69,5, a férfiaké 65 év, de az adat országonként nagy eltérést mutat.

6.2 Idősök munkaerő-piaci helyzete

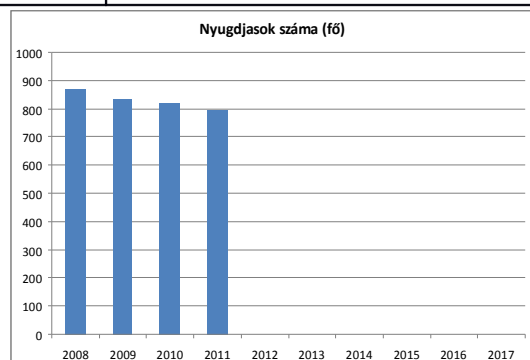
Mérken jellemző demográfiai folyamatokat az alábbiak jellemzik: növekszik az átlagéletkor, és a nők hosszabb ideig élnek. Az ENSZ egészségügyi szervezetének (WHO) 2008-as adatai szerint a nők várható átlagos élettartama 69,5, a férfiaké 65 év, de az adat országonként nagy eltérést mutat.

Mérken a 65 év feletti lakosok száma

év	65 év feletti lakosság száma	Férfi	Nő
		Fő	Fő
2008	458	149	309
2009	456	148	308
2010	442	135	307
2011	432	127	305

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

év	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő férfiak száma	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő nők száma	összes nyugdíjas
2008	350	519	869
2009	343	493	836
2010	335	485	820
2011	319	475	794

Az idősek nyugdíjai alacsonyok, különösen a volt mezőgazdasági dolgozóké. A nyugdíjasok között igen magas az egyszemélyes háztartások száma, mely háztartások nagyobb részét özvegy nők alkotják. A jelenlegi gazdasági viszonyok mellett az országos és térségi átlagot meghaladó mértékű munkanélküliség következményeként az önkormányzat elsősorban a munkaerőpiacon nagy számban jelenlévő fiatalok és hátrányos helyzetűek elhelyezkedését preferálja.

Az önkormányzattal szemben a foglalkoztatás során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt szankció nem került megállapításra.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

Az időskorban jellemző megbetegedések mellett a pszichés problémák is jelen vannak. Az idős ember egyedül marad, szellemi és fizikai aktivitása hanyatlik és az önellátási képességük beszűkül. Ezért gyakori a depresszió és a demencia kialakulása. Az egészségügyi szűrővizsgálatokhoz legközelebb Mátészalkán a településtől 20 km-re található járási központba Mátészalkán jutnak hozzá az idősek. Tapasztalatok alapján a településre kihelyezett szűrésen (tüdőszűrés) az idősek nagyobb számban részt vesznek, mivel sokszor anyagi okokból a mélyszegénységben élő idősek a közül azoknak, akiknek nem jár térítésmentes utazás a beutazás költségét, nem tudják megtéríteni.

Házi segítségnyújtás és jelzőrendszeres házi segítségnyújtás: A házi segítségnyújtás egy szociális alapszolgáltatási forma, mely során az életkoruk, egészségi- fizikai-, vagy mentális állapotuk miatt már önálló életvezetésükben gátolt vagy önálló életvezetésre csak részben képes emberek elsősorban idős emberek számára nyújtanak szakszerű gondozási segítséget ahhoz, hogy biztonságos lakókörnyezetükben, saját otthonukban tudják élni az életüket.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az idős lakosság körében nagy problémát jelent az elmagányosodás. Ritkán van lehetőség kulturális és közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférésre. Anyagi és egészségügyi problémák miatt az időskorúak leginkább az önkormányzat által szervezett rendezvényeken tudnak részt venni, azonban ezek száma évi két alkalom. Kulturális és közművelődési szolgáltatásokra az önkormányzatnak nincs anyagi fedezete, önerőből pedig az alacsony pénzügyi ellátások miatt nem megoldható.

c) idősek informatikai jártassága

Az idősek informatikai jártassága a településen valószínűleg messze elmarad a többi korosztályétól. Igényfelmérés erre vonatkozóan még nem történt. Erre irányuló tanfolyamok kezdeményezése van a településen.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A településen működik a nyugdíjas klub, ahol különböző programokat szerveznek. A klub minden évben részt vesznek a nyugdíjas találkozón, illetve az idősek világnapját is minden évben megünnepelik.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
szakképtelenség	Képzések, szervezése helyi szinten, támogatása
Magas az egyedül álló idősek száma	Programok szervezése, kirándulások

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)
A fogyatékkal élő személy lehetőség szerint integrált, ennek hiányában védett foglalkoztatásra jogosult. Gyakori probléma, hogy kevés a foglalkoztatási lehetőség és nem megoldott az akadálymentesítés. Fogyatékkal élők foglalkoztatására vonatkozóan települési szinten nem áll rendelkezésre értékelhető statisztikai adat.
A fogyatékos emberek és családjaik világszerte a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják. A fogyatékossg okozója lehet fizikai, értelmi vagy érzékszervi károsodás, egészségi állapot vagy lelki betegség. Ezek a károsodások, ezen állapotok vagy betegségek lehetnek állandó vagy átmeneti természetűek. A tudatlanság, a nemtörődömség, az előítéletesség és a félelem olyan társadalmi tényezők, amelyek elszigetelték a fogyatékos embereket és hátráltatták fejlődésüket.

Olyan környezetet kell teremtenünk, ahol a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is érvényesülnek az egyenlő esélyek.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Nem releváns. Nem tapasztaltunk még a településen.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

Nem releváns. Nem tapasztaltunk még a településen.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzügyi és természetbeni ellátása, kedvezményei

Az egyenlő jogok alapelve magában foglalja, hogy minden egyes egyén szükségletei egyenlő fontosságúak, minden erőforrást úgy kell alkalmazni, hogy minden egyes egyénnek biztosítsák az egyenlő részvétel lehetőségét.

A településen a fogyatékkal élő személyekre vonatkozó adatgyűjtés nem történt, melyet a jövőben mindenképpen pótolni kell. Az alanyi jogon járó közgyógyellátásban részesülők, az ápolási díjban részesülők, a súlyos mozgáskorlátozottak közlekedési támogatásban részesültek száma a rokkantsági és rehabilitációs ellátásban részesültek

számából tudunk következtetni, hiszen nagy valószínűséggel az ellátásokat igénybevevők közt jelen vannak a fogyatékkal élő személyek. Az ápolási díjban részesülők száma jelenleg 28 fő.

A súlyosan mozgáskorlátozott személyek közlekedési támogatásban részesültek számának változását az mutatja, hogy 2008-ban 20, 2009-ben 20, 2010-ben 19, 2011-ben 14 fő vette igénybe.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

A fogyatékos személyek esélyegyenlőségének növelése érdekében szükséges mind a fizikai, mind az infokommunikációs akadálymentesítés megteremtése az önkormányzatok közszolgáltatásain túl a lehetőségekhez mérten a közlekedésben is.

Az információáramlás biztosításának érdekében szükség van az önkormányzat honlapjainak akadálymentesítésére. A településen a fogyatékkal élő személyek számára a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatások hiányoznak.

Mérken a fő foglalkoztató az önkormányzat. Az önkormányzat épülete akadálymentesített, viszont a többi intézmény akadálymentesítése még nem megoldott.

Az úthálózat és a járdák felújításra szorulnak.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Akadálymentesítés hiány	Akadálymentesítés kibővítése
Szabadidő hasznos eltöltésének hiánya	Foglalkozások szervezése
munkanélküliség	Munkahely teremtése

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

Mérk Nagyközség területén működő civil szervezetek:

- Jövőért Alapítvány,
- Lilaakác Nyugdíjas Klub,
- Szent Hubertus Vadásztársaság,
- Mérki Diákok Szövetsége,
- Önszerveződött cigány hagyományőrző együttesek
- Mérk – Vállaj Nemzetiségi Sport Egyesület
- Mérk Kinizsi SE

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

A helyi esélyegyenlőségi program Mérk Nagyközség Önkormányzatának a honlapján is elérhető lesz, illetve az Önkormányzat hirdető tábláján is olvasható lesz.

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

A helyzetelemzés elkészítése során az önkormányzat intézmények vezetői adatokat szolgáltatottak, illetve javaslataikkal, tapasztalataikkal segítették a célcsoportokkal kapcsolatos problémák beazonosítását, illetve javaslatot tettek azok megoldására.

A település honlapján az elfogadott Helyi Esélyegyenlőségi Program a lakosság számára is hozzáférhető lesz, így a dokumentumban leírt intézkedések megvalósításának ellenőrzése, nyomon követése biztosított.

A tervezett programok többségi társadalommal való elfogadtatása, az előítéletek oldása, a toleráns, befogadó társadalmi légkör kialakítása érdekében fontos a lakosság tájékoztatásán túl a kommunikáció, a közvélemény formálása, egymáshoz közelítése, melynek kiváló színtere a lakossági fórum.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Alacsony iskolázottság Rossz egészségügyi helyzet	Képzések Szűrések szervezése, népszerűsítése
Gyermekek	Magas a HH és HHH tanulók száma Tanulói létszámhiány	Szülők képzése, támogatás Környező településekről a gyerekek bevonása a helyi iskolába
Idősek	Szakképzetlenség Magas az egyedül álló idősek száma	Képzések, Szakképzések Munkahely teremtés
Nők	Kevés a szakképzettek száma Munkalehetőség a gyedről visszatérőknek	Képzések, szakképzések szervezése, munkahely teremtés,
Fogyatékkal élők	Akadálymentesítés hiánya Szabad idő hasznos eltöltése	Akadálymentesítés kibővítése Foglalkozások szervezése

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	A mélyszegénységben és/vagy romák felzárkóztatása	Mérk Nagyközség Önkormányzat, Cigány kisebbségi Önkormányzat, Munkaügy Központ
Gyermekek	Tanulj Nálunk!	Mérk Nagyközség Önkormányzat, Cigány kisebbségi Önkormányzat, Nemzetiségi Önkormányzat, Gyermekjóléti Szolgálat, Civil szervezetek
Idősek	Tanulni sosem késő!	Mérk Nagyközség Önkormányzat, Családsegítő, Munkaügy Központ
Nők	Vissza a munkavilágába gyed után	Mérk Nagyközség Önkormányzat, Családsegítő, Munkaügy Központ, Civil szervezetek
Fogyatékkal élők	Közlekedj bárhol!	Mérk Nagyközség Önkormányzat, Családsegítő, Munkaügy Központ, Civil szervezetek,

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák be tudnak illeszkedni a munka világába.
 Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők felzárkózzanak
 Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek nevelését, oktatását
 Folyamatosan odafigyelünk az idősek gondozására
 Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén az egyenlő bánásmódot és a gyermekbarát munkahelyet
 Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők helyzetére

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	A Romák és/vagy a mélyszegénységben élők iskolázottságának javítása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A nyilvántartott álláskereső 35-40%-a 8 általánosnál alacsonyabb vagy 8 általános végzettségű
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövid távú cél: A nyilvántartott álláskereső iskolázottságának javítása képzésekkel és tanfolyamokkal. Közép távú cél: A felnőtt lakosság alacsony iskolázottságának megszüntetése. Hosszú távú cél: Piacképes tudás megszerzése valamennyi munkaképes korú lakos számára
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Felmérni a csoport tagjainak számát, korát, iskolázottságát Képességek felmérése Oktatási lehetőségek felmérése, képzések szervezése Elhelyezkedés támogatása
Résztvevők és felelős	Polgármester, jegyző,
Partnerek	Munkaügyi Központ, oktatók, felnőttoktatással foglalkozó szervezetek

Határidő(k) pontokba szedve	2013. augusztus 1.
	2013. szeptember 1. Folyamatos Folyamatos
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Csökken a munkanélküliek száma Nő a szakképzettek aránya
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Sikertelen pályázat, nem megfelelő piaci lehetőségek,
Szükséges erőforrások	Anyagi erőforrás - pályázatok Emberi erőforrás - oktató, önkéntes munka Tárgyi erőforrás - helyiség és eszközök biztosítása

Intézkedés címe:	Mélyszegénységben élők és romák egészségi állapotának javítása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A mélyszegénységben élők és romák körében magas a rossz egészségi állapotúak és a szenvedélybetegek száma
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövid távú cél: Tanácsadások és szűrővizsgálatok fontosságának elfogadtatása az érintett réteggel. Közép távú cél: Tanácsadások és szűrővizsgálatok rendszeressé tétele Hosszú távú cél: A lakosság egészségét érintő szűrővizsgálatok és tanácsadások rendszeres szervezése, ezáltal a felismerhető betegségek és szenvedélybetegségek visszaszorítása.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Felmérni a csoport tagjainak számát, korát, iskolázottságát Képességek felmérése Felhívni a figyelmet a szűrővizsgálatok fontosságára,
Résztevők és felelős	Polgármester, jegyző,
Partnerek	Egészségügyi szervezetek, szociális munkás
Határidő(k) pontokba szedve	2013. szeptember 1.
	2013. október 1. Folyamatos Folyamatos
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A szűrővizsgálatok és tanácsadások hatására javul a mélyszegénységben élők és a romák egészségügyi állapota, csökken a szenvedélybetegek száma. Jobb egészségügyi állapot esetén nagyobb az esély a munkalehetőségek megszerzésére, ezzel csökken a munkanélküliek száma.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Érdektelenség, anyagi lehetőségek hiánya
Szükséges erőforrások	Anyagi erőforrás - pályázatok Emberi erőforrás – szervezők, tanácsadók

	Tárgyi erőforrás - helyiség és eszközök biztosítása
--	---

Intézkedés címe:	Fogyatékkal élők számára hasznos időtöltés lehetőségének megteremtése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A fogyatékosok körében nincsenek kulturális lehetőségek
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A fogyatékosok számára koruknak és érdeklődési körüknek megfelelő elfoglaltság lehetőségének megteremtése Rövid távú cél: Tanácsadások és szűrővizsgálatok fontosságának elfogadtatása az érintett réteggel. Közép távú cél: Tanácsadások és szűrővizsgálatok rendszeressé tétele Hosszú távú cél: A lakosság egészségét érintő szűrővizsgálatok és tanácsadások rendszeres szervezése, ezáltal a felismerhető betegségek és szenvedélybetegségek visszaszorítása.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Felmérni a csoport tagjainak számát, korát, iskolázottságát Képességek felmérése Felhívni a szabadidő hasznos eltöltésére,
Részvevők és felelős	Polgármester, jegyző, gyermekjóléti szolgálat
Partnerek	Egészségügyi szervezetek, szociális munkás
Határidő(k) pontokba szedve	2013. szeptember 1. 2013. október 1. Folyamatos Folyamatos
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A rendezvényeken való maga részvételi arány.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Érdektelenség, anyagi lehetőségek hiánya
Szükséges erőforrások	Anyagi erőforrás - pályázatok Emberi erőforrás – szervezők, tanácsadók Tárgyi erőforrás - helyiség és eszközök biztosítása

Intézkedés címe:	Az akadálymentesítés kibővítése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Az akadálymentesítés nem mindenhol megoldott az Önkormányzat tulajdonában lévő intézményekben
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú	Rövid távú célok: felmérni a közintézmények akadálymentesítettségének mértékét Középtávú célok: a legtöbb személyt érintő intézmények megközelíthetőségének megoldása, rámpa építése, gyengén látók, vakok számára táblák felhelyezése, mozgáskorlátozottak számára WC biztosítása Hosszú távú célok: valamennyi

időegységekre bontásban	önkormányzati intézmény teljes akadálymentesítése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Feltárni a településen élő fogyatékosok számát, fogyatékoság típusát és mértékét Felmérni a településen lévő önkormányzati intézmények akadálymentesítettségének mértékét Tervek készítése Erőforrások megteremtése, pályázatok Megvalósítás
Résztvevők és felelős	Polgármester, jegyző, intézmény vezetők
Partnerek	Egészségügyi hatóságok, tervezők
Határidő(k) pontokba szedve	2013. szeptember 1. 2013. szeptember1 2013. november1 2014. január 30. 2014február1
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	2014. év közepére a közintézmények 80%-ának akadálymentesítése
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Sikertelen pályázat, anyagi lehetőségek hiánya
Szükséges erőforrások	Anyagi erőforrás - pályázatok Emberi erőforrás – szervezők, tanácsadók

Intézkedés címe:	A nők munkavállalásának segítése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Nehéz a nők munkába állása
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A munkaképes korú női lakónépességben magas a nyilvántartott álláskereső száma Rövid távú célok: a nők munka világába való integrálása Közép távú célok: új munkahelyek teremtése Hosszú távú célok: tartós munkaviszony megteremtése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Az igények felmérése Képzések szervezése, lebonyolítása szakképzettségek megszerzése munkalehetőségek felkutatása, megteremtése,
Résztvevők és felelős	Polgármester, jegyző,
Partnerek	Munkaügyi Központ, helyi vállalkozók, önkormányzat

Határidő(k) pontokba szedve	2013. szeptember 1. 2013. szeptember30 2014. január 30 2014. február 30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A női munkanélküliség aránya csökken
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Érdektelenség A szakképzettség megszerzése után sincs munkahely
Szükséges erőforrások	Anyagi erőforrás - pályázatok Emberi erőforrás – oktatók, tanácsadók Tárgyi feltételek – taneszközök biztosítása, tanterem biztosítása

Intézkedés címe:	A nők szakképzettségének a javítása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Kevés a nők körében a szakképzettek aránya
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A munkaképes korú női lakónépességben magas az alacsony szakképzettségűek száma Rövid távú célok: a nők szakképzése Közép távú célok: új munkahelyek teremtése Hosszú távú célok: tartós munkaviszony megteremtése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Az igények felmérése Képzések szervezése, lebonyolítása szakképzettségek megszerzése munkalehetőségek felkutatása, megteremtése,
Részvevők és felelős	Polgármester, jegyző,
Partnerek	Munkaügyi Központ, helyi vállalkozók, önkormányzat
Határidő(k) pontokba szedve	2013. szeptember 1. 2013. szeptember30 2014. január 30 2014. február 30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A női munkanélküliség aránya csökken, nő a szakképzettek száma

Kockázatok és csökkentésük eszközei	Érdektelenség A szakképzettség megszerzése után sincs munkahely
Szükséges erőforrások	Anyagi erőforrás - pályázatok Emberi erőforrás – oktatók, tanácsadók Tárgyi feltételek – taneszközök biztosítása, tanterem biztosítása

Intézkedés címe:	A tanulói létszám növelése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Egyre csökken a helyi általános iskola létszáma
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövid távú cél: az iskola hírnevének növelése Közép távú cél: színvonalas oktatás Hosszú távú cél: a tanulói létszám növelése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Felmérni a tanulói létszámot Az iskolai nevelés oktatás megismertetése a környező iskolákkal Felhívni a figyelmet a színvonalas oktatásra,
Résztevők és felelős	Polgármester, jegyző,
Partnerek	Intézményvezetők, gyermekjóléti szolgálat, civil szervezet
Határidő(k) pontokba szedve	2013. június 01 2013. július 30. Folyamatos
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Nő az iskola tanulói létszáma
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Érdektelenség, anyagi lehetőségek hiánya
Szükséges erőforrások	Anyagi erőforrás – Prospektusok terjesztése Emberi erőforrás – szervezők, tanácsadók

Intézkedés címe:	A HH és HHH gyerekek számának csökkentése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Magas a HH és HHH gyerekek száma

Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövid távú cél: a HH gyerekek számának csökkentése Közép távú cél: HHH gyerekek számának csökkentése Hosszú távú cél: az alacsony HH és HHH gyerek szám szinten tartása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Felmérni a HH és HHH gyerekek létszámát Képzések szervezése amivel az arány csökkenthető Képzés lebonyolítása
Részvevők és felelős	Polgármester, jegyző, intézményvezetők
Partnerek	Intézményvezetők, gyermekjóléti szolgálat, civil szervezet
Határidő(k) pontokba szedve	2013. szeptember 30 2013. október 30. 2014. március 30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávú), valamint fenntarthatósága	Csökken a HH és HHH tanulók létszáma
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Érdektelenség, képzés sikertelensége lemorzsolódás
Szükséges erőforrások	Anyagi erőforrás – pályázatok Emberi erőforrás – szervezők, tanácsadók Tárgyi erőforrás - helyiség és eszközök biztosítása

Intézkedés címe:	Tanulni sosem késő!
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Magas az idősek körében a szakképzetlenek száma
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Az idősek számára koruknak és érdeklődési körüknek megfelelő képzések szervezése, lebonyolítása, a megszerzést követően sikerélmény biztosítása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Felmérni az igényeket, csoport létszámot Képzések szervezése Képzés lebonyolítása
Részvevők és felelős	Polgármester, jegyző, intézményvezetők
Partnerek	Intézményvezetők, családsegítő szolgálat, civil szervezet, nyugdíjas klub

Határidő(k) pontokba szedve	2013. augusztus1 2013. szeptember 30. 2014. március 30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Csökken a szakképzetlenek száma az idősek körében
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Érdektelenség, képzés sikertelensége Ilemorzsolódás
Szükséges erőforrások	Anyagi erőforrás – pályázatok Emberi erőforrás – szervezők, tanácsadók Tárgyi erőforrás - helyiség és eszközök biztosítása

Intézkedés címe:	Tegyük az időskori elmagányosodás ellen!
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Magas az idősek körében az elmagányosodók száma
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Az idősek számára koruknak és érdeklődési körüknek megfelelő programok szervezése, lebonyolítása,
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Felmérni az igényeket, csoport létszámot Programok szervezése lebonyolítása
Részvevők és felelős	Polgármester, jegyző, intézményvezetők, nyugdíjas klub
Partnerek	Intézményvezetők, családsegítő szolgálat, civil szervezet, nyugdíjas klub
Határidő(k) pontokba szedve	2013. augusztus1 2013. szeptember 30. 2014. március 30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Csökken az elmagányosodók száma, javul az idősek életminősége
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Érdektelenség, programok sikertelensége Ilemorzsolódás
Szükséges erőforrások	Anyagi erőforrás – pályázatok Emberi erőforrás – szervezők, tanácsadók

	Tárgyi erőforrás - helyiség és eszközök biztosítása
--	---

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódról és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről Málíkné Soltész Erika felel.:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben megtennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelősével közösen

- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelőségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelősége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre. A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról. Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról. Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Mérk Nagyközség Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitátást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Mérk Nagyközség képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és a 99/2013.(VI.27.) számú határozatával elfogadta.

Dátum

Aláírás

A Mérk Nagyközség Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Dátum

Partner aláírás

Dátum

Partner aláírás

Dátum

Partner aláírás